

Către: Eugeniu OSMOCHESCU, Viceprim-ministru, Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Andrian GAVRILIȚA, Ministru al Finanțelor

Nr. 10 din 6 februarie 2026

Ref.: Avizul AmCham Moldova proiectul de lege cu privire la modificarea Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016

Stimate Domnule viceprim-ministru,

Stimate Domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”). Printre membrii Comunității sunt și operatori notorii care deservește o cotă semnificativă a sectorului de servicii poștale, astfel încât această scrisoare reprezintă o poziție comună a operatorilor membri AmCham, precum UPS, FedEx, DHL, NovaPost, FAN Courier.

Urmare a examinării [proiectului de lege cu privire la modificarea Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016](#),

Comunitatea AmCham Moldova intervine cu următoarele:

Potrivit notei informative la proiect, acesta urmărește implementarea [Directivei 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului](#), precum și a [Regulamentului \(UE\) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete](#).

Este de notat că nici unul din aceste documente nu prevede obligativitatea instituirii unui Fond de compensare a serviciului universal central, aceasta fiind, mai degrabă, o măsură de urgență.

Mai mult, în majoritatea țărilor unde există, acesta este subsidiat din bugetul de stat (vezi Anexa la scrisoare), fiind o parte componentă a schemelor de ajutor de stat (mai multe detalii – în pct.II) și doar dacă *”atrag un cost net, calculat în conformitate cu anexa I, și reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul (furnizorii) desemnat (desemnați)”*.

Or, conform aceleiași Directivei de referință *”Recuperarea sau finanțarea costurilor nete ale obligațiilor de serviciu universal poate necesita ca furnizorii de serviciu universal desemnați să fie compensați pentru serviciile furnizate în condiții necomerciale. Întrucât această compensare implică transferuri financiare, statele membre trebuie să garanteze că acestea sunt efectuate în mod obiectiv, transparent, nediscriminatoriu și proporționar. Aceasta înseamnă că transferurile trebuie să determine, pe cât posibil, cea mai mică denaturare posibilă a concurenței și a cererii utilizatorilor. În conformitate cu articolul 7 alineatul (4), un mecanism de repartizare bazat pe un fond ar*

trebuie să utilizeze un mecanism transparent și neutru pentru colectarea contribuțiilor, care să evite pericolul dublei impuneri care să afecteze atât rezultatele cât și datele de intrare ale unei întreprinderi."

În acest context, se cer a fi clarificate următoarele aspecte:

I. Cu privire la Fond și "sarcina inechitabilă"

Modul în care se determină "sarcina inechitabilă" este unul ce reprezintă temeiul discuțiilor în jurul unui potențial fond. Or, algoritmul oferit de Directivă nu este reflectat decât parțial în textul propus al legii de amendare, ceea ce duce la distorsionarea conceptului, de principiu. Conform Directivei anterior citate, procesul urmează o ierarhie specifică, după cum urmează:

- **Pasul 1: Calculul Costului Net Evitat (NAC):** Autoritățile de reglementare utilizează un „scenariu contrafactual” pentru a estima profitul furnizorului de serviciu universal (FSU) în situația în care acesta nu ar avea obligația legală de a furniza serviciul universal. NAC reprezintă diferența dintre costul net al operării cu obligația de serviciu universal (OSU) și cel fără aceasta.
- **Pasul 2: Luarea în calcul a beneficiilor intangibile:** Din calcul trebuie deduse beneficiile de piață pe care FSU le obține datorită statutului său, cum ar fi recunoașterea mărcii, „ubiquitatea” (avantajul de a fi singurul operator care livrează peste tot) și scutirile de TVA.
- **Pasul 3: Testul „caracterului inechitabil”:** Chiar dacă există un cost net, acesta este considerat „inechitabil” doar dacă plasează FSU într-un dezavantaj competitiv semnificativ sau dacă îi amenință viabilitatea financiară.

Unele autorități de reglementare, precum ANACOM (Portugalia), definesc o sarcină ca fiind inechitabilă doar dacă costul net depășește un anumit prag (de exemplu, 2,5 milioane EUR) și cota de piață a FSU este sub 80% sau costul depășește 3% din veniturile serviciului universal.

Pentru a determina costul, Autoritățile Naționale de Reglementare (ANR) monitorizează componente specifice ale serviciilor care, de regulă, generează pierderi, dar sunt impuse prin lege, cum ar fi: (i) Obligații geografice: Deservirea zonelor îndepărtate sau rurale, unde costurile de livrare depășesc cu mult veniturile din tarifele poștale; (ii) Frecvența serviciului: Cerința de a colecta și livra corespondența 5 sau 6 zile pe săptămână, indiferent de volum; (iii) Sfera de aplicare a produselor: Monitorizarea costurilor pentru manipularea unor articole specifice, cum ar fi scrisorile de până la 2 kg, coletele de până la 10/20 kg și trimiterile recomandate sau cu valoare declarată; (iv) Servicii sociale: Include adesea servicii gratuite pentru persoanele nevăzătoare sau cu deficiențe de vedere; (v) Tariful uniform: Monitorizarea impactului cerinței privind „trimiterea de corespondență individuală”, unde prețul unui timbru trebuie să fie același, indiferent de distanță etc.

Autoritățile de reglementare, precum ARCEP (Franța) și ComReg (Irlanda), solicită furnizorilor de serviciu universal să mențină o **contabilitate separată** pentru a distinge clar între serviciile universale și serviciile comerciale (cum ar fi coletele express). Scopul este de a preveni „subvenționarea încrucișată”, prin care fondurile publice ar putea susține accidental activități comerciale competitive.

Mai mult ca atât, e nevoie de determinat **valoarea justă (fair value)** a activelor aflate la dispoziția subiectului pasibil unei eventuale compensări. Fair value este prețul la care un activ poate fi vândut sau o datorie transferată, într-o tranzacție normală, între părți independente, informate și dispuse să tranzacționeze. Definiția vine din standardele contabile internaționale (IFRS 13) și aceasta nu este un cost istoric, valoare contabilă sau valoare subvenționată. Este, de fapt, o valoare de piață estimate, bazată pe prețuri observabile (dacă există piață) sau pe modele economice/simulări matematice (dacă nu există piață). De exemplu, un imobil al Poștei valorează în acest exercițiu atât, cât ar obține dacă l-ar vinde pe piață, o flotă auto – cât prețul de revânzare estimate, iar un teren primit gratuit contează cât valorează pe piață a acestuia, chiar dacă a fost primit cu titlu gratuit. Această abordare contabilă este întărită și de **CJUE (Curtea de Justiție a UE)**, care stipulează clar: beneficiile intangibile și cele legate de active trebuie luate în calcul la valoarea lor economică reală (fair value), nu la zero.

Constatarea realizării acestui exercițiu important ar urma să fie confirmată în cadrul unui **exercițiu de audit general cu elemente specifice**, urmare a căruia utilizatorii de informații ar putea avea o confirmare echidistantă a unei abordări fair în ceea ce ține de necesitate de compensare.

În final, nu este clar, din textul legii, **ce ar urma să se întâmple în cazul în care subiectul compensării ar fi, de fapt, profitabil**, sau dacă situația dată ar naște necesitatea contribuției și în anul viitor din partea celorlalți operatori cu transferul soldurilor pentru anii ulterior și sistarea finanțării sau un alt mecanism posibil în acest sens. Or, analizând situațiile financiare ale potențialului beneficiar al compensațiilor din potențialul fond, fiind unicul prestator autorizat al Serviciului Poștal Universal din țară ([ÎS "Poșta Moldovei"](#)), se constată că acesta a realizat profituri pentru, cel puțin, ultimele 2 perioade fiscale (2024, 2023), ceea ce ridică semne de întrebare asupra necesității instituirii fondului, mai ales prin aplicarea unei taxe asupra activității operatorilor poștali.

II. Cu privire la concurența loială și ajutoarele de stat

Un exemplu clasic ține de utilizarea gratuită sau la un preț preferențial a proprietății publice în scopul exercitării activității. Atunci când operatorii deținuti de stat au beneficiat de utilizarea gratuită („rent-free”) a terenurilor și birourilor statului, acest lucru a declanșat adesea investigații privind ajutorul de stat din partea UE, în temeiul Articolului 107 TFUE. Astfel de aranjamente sunt considerate un avantaj selectiv care ar putea distorsiona concurența. Există o serie de **proceduri pentru abordarea utilizării preferențiale a proprietăților**:

- Principiul Investitorului Privat în Economia de Piață (MEIP): Pentru a evita clasificarea ca ajutor de stat ilegal, guvernul trebuie să demonstreze că acționează ca un „proprietar privat”. Dacă chiria este sub tarifele pieței, diferența este calculată ca ajutor.
- Separarea Contabilă: Directiva 97/67/CE a obligat operatorii să mențină conturi separate pentru serviciile lor „rezervate” (monopol) și cele „nerezervate” (concurențiale). Acest lucru îi împiedică să utilizeze economiile rezultate din birourile cu chirie gratuită pentru a-și subvenționa afacerile competitive de coletărie sau livrări express.
- SFEI v. La Poste (Cauza C-39/94): Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a hotărât că furnizarea de asistență logistică (inclusiv proprietăți) unei filiale la tarife mai mici decât cele de piață constituie ajutor de stat.
- Recuperarea Ajutorului: Dacă Comisia constată că un operator a primit un avantaj inechitabil prin terenuri sau facilități gratuite, aceasta poate ordona Statului Membru să recupereze ajutorul (adică operatorul trebuie să plătească retroactiv chiria „economisită” la valoarea pieței) pentru a restabili concurența loială.

Respectiv, existența unor astfel de active urmează a fi privite prin prisma legislației cu privire la concurență și, consecvent, a ajutorului de stat.

III. Cu privire la taxele în Fondul de compensare VS taxele de reglementare colectate de ANRCETI.

Potrivit legislației, contribuția principală pe care furnizorii de servicii poștale – inclusiv operatorii poștali – trebuie să o plătească anual regulatorului reprezintă o **taxă de reglementare și monitorizare (regulatory and monitoring fees)**.

Astfel, potrivit art.36 (1) din Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016, furnizorii de servicii poștale prezintă raportul anual de venituri din prestarea serviciilor poștale pentru anul anterior, până la 20 ianuarie. Pe baza acestui raport, ANRCETI calculează taxa de reglementare și monitorizare și emite factura. Plata se efectuează până la 25 ianuarie al anului următor, după primirea facturii. Cuantumul maxim al taxei este de până la 0,1 % din veniturile obținute din prestarea serviciilor poștale în anul precedent. Astfel, această contribuție este proporțională cu volumul veniturilor obținute din activitate și este menită să acopere bugetul necesar pentru activitățile de reglementare și monitorizare ale ANRCETI.

Pe parcursul ultimilor ani, pe fonul creșterii pieței serviciilor poștale și, consecvent, a veniturilor și taxelor aferente acestora achitate de către operatorii poștali, ANRCETI nu a oferit servicii sau desfășurat activități care ar justifica suficient utilizarea taxelor menționate în interesul pieței reglementate de către aceasta.

Or, în eventualitatea în care este nevoie de crearea unui fond special de compensare, acesta ar putea fi suplinit din excesul de resurse aflat la dispoziția ANRCETI din taxele colectate, inclusiv de la Operatorul Poștal universal autorizat.

IV. Cu privire la 31,5 kg

Înserarea, în definirea coletelor poștale, a precizării cu referință la 31,5 kg creează o altă linie de întrebări ce țin de implementarea ulterioară a legii. Mai ales în contextul precizării, din textul legii, ce specifică că limita de greutate și volum este stabilită de furnizorii de servicii poștale (art.10).

Or, potrivit art.103 din Codul fiscal, mărfurile autohtone anterior exportate cu utilizarea serviciilor poștale și reintroduse, în termen de 3 luni de la data exportului, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma TVA pentru marfa respectivă a fost restituită, contribuabilul este obligat să calculeze și să declare suma TVA pentru luna în care a avut loc reintroducerea mărfii sunt scutite de TVA. Iar potrivit art.104 din același Cod, mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) sunt scutite cu drept de deducere a TVA, ceea ce necesită **restituirea TVA** la transportul acestor mărfuri peste hotarele țării cu implicare directă din partea bugetului de stat pe partea de restituire la coletele de peste 31,5 kg.

De asemenea, proiectul de lege se referă doar la **greutatea fizică nu și la cea volumetrică** – parametru ce trebuie analizați în ansamblu pentru a estima corect sarcina financiar-fiscală pe furnizorii de servicii de livrare de colete postale.

În final, ținând cont de aceea că în plin proces de consultare se află [New Postal Act](#) (noua directivă UE), este imperativ să se sincronizeze exercițiile, cu punerea în aplicare a prevederilor legii începând cu momentul aderării. De asemenea, în contextul reformei APL anunțate la începutul acestui an, este nevoie de a se inspira din experiența altor state europene la acest capitol. Statele membre au **flexibilitatea juridică de a revizui aceste criterii de referință**, iar în perioada 2025-2026, aproape fiecare țară din UE face acest lucru pentru a aborda e-substituția (digitalizarea) și depopularea rurală.

1. Revizuri cauzate de digitalizare (declinul produselor) Pe măsură ce volumele de corespondență fizică scad (adesea cu 5–10% anual), statele reduc „sfera de aplicare a produselor”. Declasificarea: Statele pot elimina anumite produse din lista Obligației de Serviciu Universal (OSU) dacă piața le furnizează în mod suficient. De exemplu, PostNord (Danemarca) a redus semnificativ sfera de aplicare a corespondenței prioritare. Alternative digitale: [Grupul Reglementatorilor Europeni pentru Servicii Poștale \(ERGP\)](#) a dezbătut includerea „e-mailului

recomandat" sau a „căsuțelor poștale digitale pentru cetățeni” în cadrul serviciului universal pentru a înlocui documentele fizice.

2. Revizuiți cauzate de depopulare (geografie și frecvență). Aceasta este cea mai activă zonă de revizuire pentru a reduce „sarcina inechitabilă”. Frecvență redusă: Directiva impune livrarea 5 zile pe săptămână, „cu excepția circumstanțelor sau a condițiilor geografice considerate excepționale”. Multe state redefinesc acum termenul „excepțional” într-un sens larg. Italia și Grecia au implementat „livrarea în zile alternative” în zonele cu densitate scăzută a populației. Belgia a trecut recent la un model în care corespondența non-prioritară este livrată doar de două ori pe săptămână în zonele rurale. Ajustări ale densității poștale: Statele pot revizui distanța pe care un cetățean trebuie să o parcurgă până la un punct poștal. În zonele depopulate, oficiile poștale fizice sunt înlocuite tot mai mult cu „puncte poștale” în magazine alimentare sau dulapuri automate pentru colete (lockers).

3. Procedura de „Evoluție a Serviciului” Pentru a revizui aceste criterii fără a încălca legislația UE, un stat trebuie:

- a) Să realizeze un sondaj privind nevoile utilizatorilor;
- b) Să demonstreze că cetățenii nu mai au nevoie, de exemplu, de livrarea ziarelor 6 zile pe săptămână.
- c) Să actualizeze legislația națională: Să modifice legea poștală pentru a reflecta noile standarde de frecvență sau densitate.
- d) Să notifice Comisia: Să se asigure că modificările nu scad sub minimul absolut al UE (de exemplu, nu se poate coborî sub 5 zile fără o justificare foarte solidă privind „circumstanțele excepționale”).

De exemplu, la începutul anului 2024, guvernul olandez a propus o revizuire semnificativă a serviciului universal pentru PostNL, sugerând ca termenul de livrare pentru scrisorile standard să fie extins de la 24 de ore la 48 sau 72 de ore, pentru a menține serviciul accesibil pe măsură ce volumele dispar.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, directoare adjunctă, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioară interacțiune la acest subiect.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Ministerului dezvoltării economice și digitalizării, exprimându-ne **disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și propunerilor adresate în cazul unei ședințe dedicate.**

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Anexa

Practica internațională cu privire la existența/non-existența unui Fond

Country	Primary Funding Mechanism	Operator Contribution Details (as of 2026)
France	State Subsidy	No multi-operator fund. In June 2025, ARCEP updated net cost assessments confirming direct state compensation for La Poste through 2025.
Italy	State Subsidy	Primarily funded by the state. Poste Italiane is approved for state aid up to April 2026 for specific obligations like press distribution.
Belgium	State Subsidy	bpost receives direct compensation from the Belgian government (approx. €634 million for 2022–2026).
Czechia	State Subsidy	Czech Post receives direct state aid. A new package for 2025–2029 was approved by the EC in July 2025.
Spain	State Subsidy	State-funded. A January 2026 court ruling dismissed challenges by private operators (Asempre) against state compensation granted to Correos.
Poland	Compensation Fund	Legally established but often cited as ineffective. Private operators are theoretically liable, but most actual funding is state-backed to prevent service failure.
Denmark	State Subsidy	Moves increasingly toward direct state grants to support PostNord as mail volumes collapse.
Greece	Mixed / Subsidy	While a compensation fund exists in law, ELTA primarily relies on direct grants or restructuring aid approved under SGEI rule